

Kaj lahko Varuh stori?

Varuh ima možnost samostojne in neodvisne preiskave vsakega primera pri organih, ki spadajo v njegovo pristojnost. V ta namen ima možnost pridobiti vse informacije, opraviti vpogled v spise ali izvesti napovedane ali nenapovedane preglede pri organih. Če na tej podlagi ugotovi nepravilnosti, lahko organom predlaga, naj ugotovljeno kršitev ali nepravilnost odpravijo, včasih priporoča tudi, kako naj jo odpravijo, ali celo predlaga povrnitev škode.

Varuh lahko na Ustavno sodišče RS, pod pogoji, ki jih določa Zakon o ustavnem sodišču, vloži zahtevo za oceno ustavnosti in zakonitosti predpisov. To stori, če presodi, da predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, nedopustno posega v človekove pravice in temeljne svoboščine. V posamični zadevi, ki jo obravnava, lahko vloži tudi ustavno pritožbo.

Varuh lahko vladi ali državnemu zboru da pobude za spremembo zakonov in drugih predpisov. Vsem organom, ki spadajo v njegovo pristojnost, lahko predlaga, naj izboljšajo svoje poslovanje in odnose s strankami. Na sistemske pomanjkljivosti v predpisih in v delu državnih organov opozarja v svojih letnih poročilih, na katera se odzivata vlada in državni zbor s svojimi priporočili in sklepi.

Varuh lahko vsakemu organu, torej tudi sodiščem, posreduje svoje mnenje z vidika varstva človekovih pravic in temeljnih svoboščin v zadevi, ki jo obravnava, ne glede na vrsto ali stopnjo postopka, ki poteka pred temi organi.

Kaj je Varuh?

Varuh je samostojen in od drugih državnih institucij neodvisen organ. Bdi nad tem, ali državni organi, organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil (v nadaljevanju: organi) v Republiki Sloveniji pri svojem delu spoštujejo človekove pravice in temeljne svoboščine posameznikov in skupin.

Varuh lahko preiskuje primere nezakonitega ali nepravilnega dela organov in se pri svojem delu ravna po določilih ustave, pravnega reda Republike Slovenije ter mednarodnih pravnih aktov o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah. Pri svojem posredovanju se lahko sklicuje tudi na načela pravičnosti in dobrega upravljanja.

Preden se obrnete na Varuha, skušajte sami rešiti svojo težavo pred pristojnimi organi. Če vam to ne uspe ali se pristojni organi ne odzivajo ali pa preprosto ne veste na koga se lahko še obrnete, je Varuh lahko pravi naslov.

Od 22. februarja 2007 je varuhinja človekovih pravic dr. Zdenka Čebašek-Travnik, dr. med. Njen mandat traja šest let.

Kdaj po pomoč k Varuhu človekovih pravic?

Kako do Varuha?

Na Varuha človekovih pravic Republike Slovenije (krajše: Varuh) se lahko obrnete s pobudo za začetek postopka, če menite, da vam je bila kršena katera izmed človekovih pravic ali temeljnih svoboščin ali so organi javne uprave, ki spadajo pod Varuhov nadzor, storili kakšno drugo nepravilnost.

Za začetek postopka pri Varuhu morate posredovati pisno pobudo. To lahko napišete sami, če pa želite, vam pri oblikovanju pobude lahko pomagamo na našem sedežu. Če boste pobudo posredovali po elektronski pošti, bo Varuh pred začetkom postopka zahteval vaš podpis pobude. Dodatne informacije o tem, kako vložiti pobudo, lahko dobite po brezplačni telefonski številki 080 15 30 ali se dogovorite za osebni pogovor s svetovalcem ali svetovalko.

Za vložitev pisne pobude ne potrebujete odvetnikove pomoči. Postopek je brezplačen in neformalen. Napišite, kaj se vam je zgodilo, kateri organ naj bi vam kršil pravice in kaj ste že storili za rešitev svoje težave. V pobudi ne smejo manjkati vaši osebni podatki in podpis, saj Varuh anonimnih pobud praviloma ne obravnava. V pomoč vam je lahko opomnik za vložitev pobude, ki je priložen tej zloženki, dostopen pa je tudi na spletni strani www.varuh-rs.si.

Osebni pogovor s svetovalci Varuha lahko opravite vsak delovni dan na sedežu v Ljubljani. Če ne morete priti v Ljubljano, se lahko prijavite na pogovor, ko varuhinja s sodelavci posluje v različnih krajih po Sloveniji. Datumi in kraji poslovanja so objavljeni v lokalnih medijih in na spletni strani Varuha.

Varuh posluje v slovenskem jeziku, pobudo pa lahko vložite tudi v svojem maternem jeziku, če slovenščine ne obvladate.

Osnovne informacije o Varuhovem delu, temeljne akte in druge informacije lahko dobite, če pokličete na brezplačno telefonsko številko 080 15 30 ali obiščete spletno stran Varuha www.varuh-rs.si.

Varuh človekovih pravic RS
Dunajska cesta 56, 1109 Ljubljana

Telefon: 01 475 00 50

Faks: 01 475 00 40

Brezplačni klic in informacije: 080 15 30

E-naslov: info@varuh-rs.si

Spletna stran: www.varuh-rs.si

Poslovni čas: od ponedeljka do četrтка
od 9.00 do 15.30, v petek od 9.00 do 14.30

Česa Varuh ne more storiti?

Varuh ne more odpraviti kršitve oziroma nepravilnosti namesto pristojnega državnega organa, organa lokalne samouprave ali nosilca javnih pooblastil. Ne more spreminjati odločb navedenih organov niti namesto njih odločati.

Varuh praviloma ne obravnava zadev, če je od kršitve minilo več kot eno leto in če niso bile pred vložitvijo pobude izkoriščene možnosti pritožb oziroma pravnih sredstev. Prav tako praviloma ne obravnava zadev, ki potekajo pred sodišči, izjema so primeri neupravičenega zavlačevanja postopka ali očitne zlorabe oblasti. Varuh nima pristojnosti do zasebnikov in gospodarskih družb zasebnega sektorja.

